

No fa gaire

Si l'expressió adverbial *de poc* té, tal com vam veure en el nostre comentari anterior, dos valors diferents, «fa poc temps» i «que ha faltat poc perquè una cosa tingués lloc», hom pot pensar que el seu ús ha de resultar ambigu. De fet, però, és difícil que aquesta ambigüïtat es produeixi realment, car el context —si es vol, l'estructura de la frase— no la sol permetre. Si diem, *Ens hem vist de poc*, hom entén fàcilment que no fa gaire que ens hem vist, i, en canvi, quan diem *De poc ens veiem*, tothom interpreta que volem dir que hem estat a punt de veure'ns. Això no vol pas dir que no sigui possible algun cas d'ambigüïtat i si ens hi esforçàvem potser el trobaríem i tot. Així, una frase, potser un xic forçada, com *Va explicar que de poc l'havia vist*, segurament que originaria interpretacions divergents.

No principalment amb vista a poder evitar una poc probable ambigüïtat sinó més aviat a conèixer, com a eines gramticals disponibles, tots els recursos de l'idioma, és bo d'aplegar tots els mitjans que expressen el mateix valor temporal que *de poc*, car es tracta d'una idea molt corrent. Hauria estat rar, movent-nos com ens movem en el camp adverbial, que no haguéssim pogut també comptar, en aquest cas, amb un adverbi en *-ment*. En tenim dos, pel cap baix: *recentment* i *novellament*, el primer dels quals, segons el Diccionari Fabra, equival a *fa poc temps*, i el segon equival al primer. Vet aquí, doncs, tres mane-

res diferents de dir la mateixa cosa. *Novellament* és una forma poc usada, però *recentment* és molt habitual, fins i tot gosaríem dir que, per part d'algú coneix un ús excessiu. Volem dir que una cosa és disposar-ne, com un recurs útil, i una altra prescindir sistemàticament de les altres formes equivalents.

Més usual segurament que *fa poc* i *fa poc temps* és *no fa gaire*, que és un exemple d'aquestes construccions negatives tan típiques de la fraseologia catalana, i que trobem constantment en tots els nostres bons escriptors: tenim anotada aquesta expressió en textos de Riba, Rovira i Virgili, Marià Manent... Aquestes frases es poden combinar també amb tots els substantius que designen períodes de temps: *fa poca estona*, *no fa gaire estona*, *fa pocs dies*, *no fa gaires dies*, etc.

Amb un valor afí però idèntic poden usar-se els adverbis *darrerament* i *suara*. El primer significa «en els darrers temps» i té, per tant, un valor clarament duratiu. I el segon, *suara*, vol dir «ara mateix», és a dir que expressa una idea d'immediatesa, potser relativa, talment com són també relatives totes aquestes expressions temporals, però sens dubte més marcada que no pas en totes les que hem dit. Hi ha, però, encara, la locució *ara darrerament*, que podem tornar a considerar equivalent a *no fa gaire*, *fa poc* o *recentment*. En tenim anotat un exemple de Carles Riba (*Llengua i literatura*, pàg. 40).

Albert Jané